

Posion peruskoulun ja
Posion lukion
**TVT- ja
tekoälystrategia
2026-2028**

Sisällys

Johdanto.....	2
Mikä on tilanne nyt.....	2
Laitteet	2
Taidot	3
Käyttö	3
Verkkoympäristöt	5
Tekoäly	6
Opetussuunnitelma	6
0.–2. vuosiluokka	6
3.–4. vuosiluokka	7
5.–6. vuosiluokka	7
7.–9. vuosiluokka	8
Lukio.....	9
Mitä tavoitellaan 2026–2028	9
Laitteet	9
Taidot	10
Käyttö	10
Verkkoympäristöt	11
Tekoäly	11
Tulevaisuuden visio	12
Laitteet	12
Taidot	12
Käyttö	13
Verkkoympäristöt	13
Tekoäly	13

Suunnitelma on laadittu edellisen suunnitelman pohjalta keväällä 2026TVT- ja tekoälytyöryhmässä.

Kannen kuva on tehty Copilot-tekoälytyökalulla.

Johdanto

TVT- ja tekoälystrategiassa kerrotaan Posion peruskoulun ja lukion tieto- ja viestintäteknologian laitteistosta ja ohjelmistoista sekä osaamisen ja käytön nykytilanteesta. Opetussuunnitelmista on kerätty tavoitteita, joiden toteuttaminen vaatii tiettyjä resursseja tieto- ja viestintäteknologian osalta. Lisäksi tarkastellaan Opetushallituksen lainsäädännön pohjalta kokoamia velvoitteita ja suosituksia liittyen TVT-taitoihin sekä päätelaitteiden ja tekoälyn käyttöön koulussa. Strategia on laadittu näiden tavoitteiden, velvoitteiden ja suositusten pohjalta mahdollistamaan nykyaikaisen opetuksen ja oppimisen.

Strategiaa on työstetty työryhmässä, johon ovat kuuluneet koulujen rehtorit, kunnan ja koulun it-vastaavat sekä peruskoulun ja lukion kehittäjäopettajat. Strategia on laadittu vuosille 2026–2028, sitä voidaan muokata vuosittain ja sen toteutumista tarkastellaan viimeistään vuoden 2028 loppupuolella.

Mikä on tilanne nyt

Laitteet

Koulukeskuksessa on yhteensä noin 35 opetustilaa. Opetustilojen perusvarustukseen kuuluvat kannettava tietokone, dataprojektori tai kosketusnäyttö, dokumenttikamera sekä kaiuttimet. Kosketusnäyttöjä on hankittu viime vuosina ja niitä on tällä hetkellä käytössä seitsemän kappaletta. Dataprojektorikanta on moninainen ja suuri osa niistä alkaa olla käyttöikänsä päässä. Luokassa 13 ja ruokalan viereisessä tulostushuoneessa on tulostin, johon tulostus onnistuu verkon kautta luokan tietokoneilla. Kahdessa tulostushuoneessa on väritulostimet, joita voi käyttää hallinnon verkossa myös langattomasti. Ohjelmoinnin opettamiseen käytettäviä robotteja on jonkin verran, mutta ne ovat jo aika vanhoja. Robotteja on lainattu Luma-keskus Lapista.

Kaikilla opettajilla on henkilökohtainen työkannettava. Kaikilla henkilökuntaan kuuluvilla on henkilökohtainen työpuhelin. Osa puhelimista on vanhoja ja huonosti toimivia, jolloin esimerkiksi Teamsin käyttö puhelimella ei onnistu.

Opettajat voivat varata opetuskäyttöön kannettavia tietokoneita, tabletteja ja luokkaa 13 Wilman varauskalenterista. Kannettavia tietokoneita on tällä hetkellä oppilaskäyttöä varten 78 kappaletta. Niitä säilytetään luokan 13 tietokonekaapissa, yläkerran päätyvarastossa ja alakerran IT-varastossa. Tabletteja on oppilaskäytössä 32 kappaletta, ja niitä säilytetään yläkerran päätyvarastossa. Lisäksi kahdeksan tablettia on jaettu opettajille luokkakäyttöä varten.

Jokaiselle lukiolaisille hankitaan opiskeluiden alkaessa kannettava tietokone henkilökohtaiseen opiskelukäyttöön. Lukion suoritettuaan he saavat koneen itselleen.

Hallinnon verkossa olevia tietokoneita on opettajien ja muun henkilökunnan työtiloissa kaksi. Näiltä koneilta ja opettajien kannettavilta pystyy tulostamaan monistushuoneissa sijaitseville verkkotulostimille. Henkilökunnan kannettavat tietokoneet on uusittu syksyn 2025 ja kevään 2026 aikana osana Laplt-ulkoistusta.

Hallinnon verkon lisäksi koululla on langaton vierailijaverkko, jota käytetään kannettavien päätelaitteiden kanssa. Verkko kattaa kaikki koulun opetustilat.

Syksyllä 2019 koululle hankittiin elektroninen leikkuri ja 3D-tulostin tulostusmateriaaleineen. Laitteita on käytetty säännöllisesti joka lukuvuosi. Liikuteltavina av-välineinä on yhteiskäytössä mm. kokouskaiuttimia (Jabra ja MeetingOwl (2 kpl)), dataprojektori ja Bluetooth-kaiuttimia.

Abitti2-kokeita varten on hankittu keväällä 2026 kaksi palvelinkonetta.

Taidot

Henkilökunnan perustaidot kuten tekstinkäsittely, tulostaminen, taulukkolaskenta, esitysten tekeminen, sähköpostin, Teamsin ja Classroomin käyttö, esitystekniikan hallinta, sähköiset oppimateriaalit ja Wilman käyttö ovat pääasiassa hyvät. Henkilökunnalla on käytössään myös Eduhouse-koulutustarjonta, joka sisältää paljon TVT-koulutuksia.

Kehityskeskusteluun liittyvässä ennakkokyselyssä keväällä 2026 henkilökunta arvioi digitaitonsa seuraavasti: erinomainen 10 %, vaihteleva 44 %, hyvä 41 % ja heikko 3 %. Avoimissa vastauksissa digitaidot esiintyivät viisi kertaa. Tekoäly, Abitti2 ja Microsoft-oppimisympäristö olivat mainittuina.

Oppilaiden ja opiskelijoiden taidot ovat kehittyneet opetussuunnitelmassa mainittuja tavoitteita seuraillen. Käytössä olevat laitteet, ohjelmistot ja oppimisympäristöt mahdollistavat taitojen tarkoituksenmukaisen harjoittelun.

Käyttö

Vuoden 2025 aikana on tullut voimaan laki, joka kieltää mobiililaitteiden käytön oppituntien aikana ja rajoittaa sitä myös muuna kouluaikana perusopetuksessa. Puhelinta saa käyttää oppimiseen, terveydellisistä syistä tai oppimisen apuvälineenä opettajan luvalla. Posiolla alakoululaiset pitävät puhelimen repussaan eikä sitä käytetä koulupäivien aikana. Yläkoululaisilta puhelimet kerätään pois oppituntien ajaksi. Lisäksi ruokavälitunti vietetään ilman puhelinta.

0.-6. luokat:

Oppimisympäristönä alaluokilla on Google Classroom, jonne dokumentoidaan mm. käsitöitä ja tehdään esimerkiksi lukuaineiden ja suomen kielen tehtäviä. Opetuksessa käytetään aktiivisesti Sanoma Pro:n ja Otavan Opepalvelun sähköisiä opetusmateriaaleja. Lisäksi oppilailla on käytössä Otavan Oppilaan maailma, joka sisältää digikirjoja ja digitehtäviä. Lisenssejä on tilattu tarpeen mukaan, mutta kaikkia ei välttämättä

ole jaettu tai oppilaat eivät ole ottaneet niitä käyttöön. Lisäksi käytössä on Näppistaituri, jota etenkin alakoulun puolella käytetään kirjoittamisen harjoitteluun ja digitaitojen oppimiseen.

Tabletteja käytetään kuvaamiseen, tiedonhakuun, dokumentointiin sekä erilaisten sovellusten käyttöön. Sovelluksista aktiivisessa käytössä ovat muun muassa Googlen työkalut Docs, Slides ja Sheets. Käytössä ovat myös Ekapeli, Stop Motion, Molla ABC sekä monia muita oppimispelejä.

Tietokoneita käytetään tiedonhakuun ja verkossa olevien ohjelmien käyttöön.

Oppilaiden omia älypuhelimia käytetään englannin sanaston harjoitteluun sovelluksen avulla, kuvaamiseen ja tiedonhakuun.

Ohjelmointia harjoitellaan Bee-Bot –robottien, Micro:bit-levyjen, sovellusten ja verkossa olevien ohjelmien Scratch ja Code.org avulla.

7.–9.-luokat:

Oppilaiden tehtävien dokumentointi ja TVT-työskentely pääasiassa tapahtuu Google Classroomissa, jonne palautetaan erilaisia tuotoksia, kuten diaesityksiä, kirjoitelmia ja tutkielmia. Classroomissa käytetään Googlen ohjelmistoja, kuten Docs, Sheets ja Slides.

Matematiikan tunneilla tutustutaan Python-ohjelmointikieleen ja matematiikan käsitteitä havainnollistetaan GeoGebra-ohjelmiston avulla. Tilasto-opintokokonaisuutta opiskellessa oppilaat käyttävät Microsoft Exceliä tai LibreOffice Calcia. Kemiassa tutustutaan käyttämään Molview-sivustoa, jolla pystyy luomaan erilaisia molekyyliä.

Yhteiskuntaopissa on käytetty selainpohjaisia opetuspelejä atk-luokassa. Verkkoartikkeleja, kuten uutissivustot ja muut internetin lähteet, käytetään kielissä sekä opinto-ohjauksen, äidinkielen, matematiikan, uskonnon, historian ja terveystiedon oppiaineissa. Näissä aineissa käytetään myös kirjakustantajien, SanomaPron ja Otavan, sähköisiä opetusmateriaaleja.

Opinto-ohjauksessa käytössä on ainoastaan sähköiset opetusmateriaalit. Äidinkielen ja historiassa on käytetty Googlen tarjoamissa pilvipalveluissa olevia tehtävä- ja tekstinmuokkausohjelmia kuten Google Classroom, Google Docs sekä Otavan Nova-pilvipalvelua. 7–9-luokilla jatketaan äidinkieleessä, uskonnossa ja historiassa esitys-ohjelmien muiden muassa LibreOffice Impress & Writer, Microsoft Word & Powerpoint, Google Docs & Slides käytön harjoittelua. Tableteilla otetaan kuvia käsityön työvaiheista ja lähetetään Classroomiin, lähes kaikilla ts-tunneilla. Muutoin tablettien käyttö on ollut vähäistä. Niitä onkin käytetty lähinnä tiedonhakuun, videoiden kuvaamiseen ja esimerkiksi musiikissa harjoittelun ja teoriaopiskelun tukena.

Tietoteknisiä valmiuksia harjoitellaan myös valinnaisaineiden tunneilla. Erityisesti tietotekniikkaan painottuvat viidennen luokan tvt-valinnaisaine sekä yhdeksännellä luokalla tarjolla oleva robotiikka.

Lukio:

Lukiolaiset käyttävät tietokoneita säännöllisesti opiskeluun. Osa käyttää konetta lähes joka tunti, mutta kaikki ainakin päivittäin. Kaikki kokeet tehdään sähköisesti, samoin ylioppilaskirjoitukset. Yhtenäinen konekanta helpottaa koneiden käyttöä päivittäisissä opetus- ja opiskelutilanteissa.

Pääasiassa oppitunneilla käytetään Abitti-koeympäristössä olevia ohjelmia sekä Google-työkaluja (Classroom, Docs, Sheets). Matemaattisten aineiden opiskelua varten koulu hankkii opiskelijoille TI Nspire-lisenssit.

Erilaiset päätelaitteet monine virikkeineen myös häiritsevät lukiolaisten oppimista. Lukiolaiset viettävät paljon aikaa puhelimellaan koulupäivien aikana. Ruokalassa päätelaitteiden käyttö on kielletty.

Verkkoympäristöt

Teams:

Teams on henkilökunnan käytössä Microsoft 365-tunnusten kautta. Henkilökunnalla on yhteinen tiimi, jossa on mm. tapahtumakalenteri, kokousten muistiot, turvallisuus-suunnitelmat ja vuosittain työstettävät asiakirjat. Kaikki osaavat laatia tiimiin asiakirjoja ja ladata tiedostoja. Osa koulun kokouksista pidetään etäkokouksina Teamsin kautta tai hybridikokouksina.

OneDrive ja muut O365-ohjelmat:

Opettajat käyttävät OneDriveä, johon voi tallentaa omia tiedostoja. Kokouskutsut lähetetään ja vastaanotetaan sähköisessä kalenterissa. Yhteistyöskentelyssä jaetaan erilaisia Word- ja Excel-tiedostoja, joita jokainen opettaja tarpeen mukaan täyttää.

Wilma:

Wilman kautta jaetaan niin opettajien kuin oppilaidenkin työjärjestykset sekä ja kirjaan oppilaiden poissaolot. Wilmassa käydään kodin ja koulun välistä viestintää sekä tehdään kirjaukset oppimisen tuen eri muodoista. Wilmaan merkitään kokeiden tulokset sekä arvioinnit lukukausittain. Wilmassa sijaitsee myös laitteiden ja resurssien varaukskalenteri.

Google for Education:

Kaikilla oppilailla ja opiskelijoilla on Google-tunnukset (etunimi.sukunimi@edu.poisio.fi). Ne mahdollistavat oppilaille tehtävien ja tiedostojen tallentamisen Googlen servereille, jolloin ne ovat avattavissa miltä tahansa laitteelta. Erityisesti Classroom on aktiivisessa käytössä.

Tekoäly

Tekoäly on kehittynyt viimeisten vuosien aikana nopeasti. Valtakunnallisesti ja myös paikallisesti henkilökuntaa on koulutettu tekoälyn käyttöön.

Opettajilla on käytössä Microsof 365 Copilot.

Opettajat vastasivat syksyllä 2025 kyselyyn tekoälyyn liittyen. Kuudestatoista vastaajasta 19 % vastasi käyttävänsä tekoälyä työssä tai vapaa-ajalla päivittäin, 25 % viikoittain ja loput tätä harvemmin. 13 % vastaajista ei ollut käyttänyt tekoälyä ollenkaan. Eniten käytettyjä tekoälyohjelmia olivat ChatGPT ja Copilot. Avoimissa kommenteissa ja kysymyksissä toivottiin tekoälyn käytön harjoittelua (3 vastausta), vinkkejä erityisesti oppimateriaalin tekemisen ja suunnittelutyön avuksi (6) sekä suosituksen laadintaa (1) ja huomion kiinnittämistä myös tekoälyn ongelmiin kuten luvattomaan käyttöön, vastuullisuuskysymyksiin ja tietosuojaan (3).

Koululla ei ole tekoälyyn liittyvää ohjeistusta. Oppijat ratkovat ja pyytävät kotiloissa erilaisilta tekoälyiltä apua kotitehtäviin. Myös oppitunneilla on havaittu oppilaiden käyttävän tekoälyä ongelmien ratkomiseen. Tällä hetkellä tekoälytyöskentelyä ei ole selvennetty tai rajattu erilaisissa tilanteissa yleisellä tasolla. Opettajat ovat voineet omilla oppitunneilla kieltää, sallia tai rajoittaa sen käyttöä.

Tekoälyn käyttöön liittyen 5.-9-luokan oppilaat sekä lukion opiskelijat vastasivat tekoälyn käyttöön liittyvään kyselyyn maaliskuussa 2026. Vastaajia oli yhteensä 87. Yleisimmin tekoälyä käytetään tiedonhakuun, koulutehtävien tekemiseen ja ideointiin. Avoimista vastauksista näkyvät toisaalta oppimista ja ymmärtämistä tukeva tekoälyn hyödyntäminen ja toisaalta nopeat, valmiit vastaukset. Osa hyödyntää tekoälyä taitavasti, osa pitää tekoälyä jopa haitallisena. Nykyisellään moni kokee, että tekoäly säästää aikaa, mutta ei motivoi oppimaan. Tekoälyn antama tieto koetaan useammin epäluotettavaksi kuin luotettavaksi. Toisaalta selkeä enemmistö vastaajista (yli 2/3) kokee tietävänsä, miten tekoälyä käytetään turvallisesti ja mitä tietoja tekoälylle ei pidä jakaa.

Linkki: [Tekoälykyselyn vastaukset henkilökunnalle tarkasteltavaksi](#)

Opetushallitus ja opetus- ja kulttuuriministeriö ovat julkaisseet Tekoäly varhaiskasvatuksessa ja koulutuksessa – lainsäädäntö ja suositukset -aineiston vuonna 2025.

Linkki: [Tekoäly varhaiskasvatuksessa ja koulutuksessa \(OPH\)](#)

Opetussuunnitelma

0.–2. vuosiluokka

Yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot, tietoturva ja etiikka:

- tutustuminen verkossa toimimisen käyttäytymissääntöihin ja turvalliseen toimintaan verkossa
- yhteisten pelisääntöjen mukaan toimiminen tietokoneella työskennellessä

- käyttäjätunnusten ja salasanojen turvallinen käyttäminen

Käytännön työtaidot:

- laitteiden ja ohjelmistojen käynnistäminen ja sulkeminen
- näppäimistön ja hiiren hallinta
- tiedostojen avaaminen, sulkeminen ja tulostaminen
tekstin tuottaminen ja korjaaminen
- sähköisten oppimateriaalien käyttäminen
- kymmensormijärjestelmään tutustuminen

Tiedonhallintataidot:

- verkkosivuille siirtyminen
- tiedon etsiminen opetusohjelmista ja yksittäiseltä verkkosivulta

3.–4. vuosiluokka

Yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot, tietoturva ja etiikka:

- hyvien ja turvallisten toimintatapojen noudattaminen verkossa
- oman yksityisyyden ja laitteiden suojaaminen
- tekijänoikeuksien tiedostaminen verkkojulkaisuissa
- eri verkkoviestinnän välineisiin ja sosiaaliseen mediaan tutustuminen

Käytännön työtaidot:

- tekstin muokkaaminen: aktivoiminen, kopioiminen, leikkaaminen, liittäminen, kirjasin-koot, kirjasinlajit
- tasauksen hallinta: vasen, tasattu, keskitetty
- rivivälin vaihtaminen, luetteloiden laatiminen
- kuvien liittäminen omiin tuotoksiin
- sähköpostin käyttäminen: viestin vastaanottaminen ja lähettäminen
- tutustuminen erilaisiin tallennusmahdollisuuksiin, esim. pilvipalvelut, verkkoasemat, muistitikut

Tiedonhallintataidot:

- tiedon hakeminen verkosta
- hakusanojen määrittäminen
- hakusanojen määrittelemisen ja todenperäisyyden pohtiminen

5.–6. vuosiluokka

Yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot, tietoturva ja etiikka:

- henkilökohtaisten tietojen esittämisen riskeihin tutustuminen
- tutustuminen tekijänoikeuksiin
- lähteiden merkitseminen
- hyvien ja turvallisten toimintatapojen noudattaminen verkossa

Käytännön työtaidot:

- tekstinkäsittelyn vahvistaminen
- kuvankäsittelyn perustaitojen harjoittelu
- kymmensormijärjestelmän käyttäminen
- esitysten laatiminen esitysgrafiikkaa käyttäen (esim. Power Point)
- kuvan ja äänen tallentaminen

Tiedonhallintataidot:

- tarkennetun ja rajatun haun käyttö (esim. vapaasti käytettävien kuvien haku)
- hakutulosten sisällön ja luotettavuuden arvioiminen
- kuvamanipulaation ymmärtäminen

7.–9. vuosiluokka

Käytännön taidot ja oma tuottaminen:

- Oppilaita kannustetaan oma-aloitteiseen tieto- ja viestintäteknologian hyödyntämiseen erilaisissa oppimistehtävissä sekä eri tehtäviin sopivien työtapojen ja välineiden valintaan.
- Heidän käsityksensä eri laitteiden, ohjelmistojen ja palvelujen käyttö- ja toimintalogiikasta syvenee.
- He harjaantuvat systematisoimaan, organisoimaan ja jakamaan tiedostoja sekä valmistamaan erilaisia digitaalisia tuotoksia itsenäisesti ja yhdessä.
- Ohjelmointia harjoitellaan osana eri oppiaineiden opintoja.

Vastuullinen ja turvallinen toiminta:

- Oppilaita ohjataan turvalliseen ja eettisesti kestäväan tieto- ja viestintäteknologian käyttöön.
- He oppivat, miten suojaudutaan mahdollisilta tietoturvariskeiltä ja välttävät tiedon häviämistä.
- Vastuulliseen toimintaan ohjataan pohtimalla, mitä esimerkiksi käsitteet tietosuojasta ja tekijänoikeus tarkoittavat, ja mitä seurauksia vastuuttomasta ja lainvastaisesta toiminnasta voi olla.
- Oppilaita opastetaan terveellisten ja ergonomisten työtapojen omaksumiseen.

Tiedonhallinta sekä tutkiva ja luova työskentely:

- Oppilaita ohjataan monipuoliseen tiedon hankintaan ja tuottamiseen sekä tietolähteiden monipuoliseen käyttöön tutkivan ja luovan työskentelyn pohjana. Samalla harjoitellaan lähdekriittisyyttä ja opitaan arvioimaan omaa ja muiden - myös erilaisten haku- palveluiden ja tietokantojen - tapaa toimia ja tuottaa tietoa.

Vuorovaikutus ja verkostoituminen:

- Opetuksessa käytetään yhteisöllisiä palveluita ja koetaan yhteistyön ja vuorovaikutuksen merkitys oppimiselle, tutkivalle työskentelylle ja uuden luomiselle.
- Oppilaita opastetaan käyttämään erilaisia viestintäkanavia ja -tyylejä tarkoituksenmukaisesti.

- Harjoitellaan tieto- ja viestintäteknologian hyödyntämistä myös kansainvälisessä vuorovaikutuksessa ja opitaan hahmottamaan sen merkitystä, mahdollisuuksia ja riskejä globaalissa maailmassa.

Lukio

Lukion opetussuunnitelmassa tieto- ja viestintäteknikka on kirjoitettu sisälle kaikkiin oppiaineisiin. Syksyllä 2021 voimaan tullessa opetussuunnitelmassa linjataan yleisiä tavoitteita muun muassa seuraavasti: opetus ohjaa opiskelijaa syventämään ymmärrystään tieto- ja viestintäteknologiasta sekä käyttämään sitä tarkoituksenmukaisesti, vastuullisesti ja turvallisesti niin itsenäisessä kuin yhteisöllisessä työskentelyssä.

Mitä tavoitellaan 2026–2028

Laitteet

Strategiaa laadittaessa on menossa laitteiden hallinnan siirto LapIT:ille. Luokkakohdaisista tietokoneista luovutaan ja siirrytään opettajakohtaisiin laitteisiin. Näin saadaan pidettyä sekä oppilaiden että henkilökunnan TVT-laitteisto kannettavien tietokoneiden osalta ajantasaisena. Uusimista toteutetaan vuonna 2026. Tämän pitäisi helpottaa laitteiden ylläpitoa.

Siirron jälkeen peruskoulussa oppilaat kirjautuvat oppilaskäyttöön tarkoitetuille tietokoneille henkilökohtaisilla tunnuksilla. Tunnusten hallinta siirtyy pääasiassa automaattiseksi ja niitä hallitaan oppilasjärjestelmien kautta.

Lukiolaisten henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetut tietokoneet eivät tässä vaiheessa siirry LapIT:n hallintaan vaan jatketaan entiseen tapaan: koneet hankitaan, asennetaan ja käyttöön otetaan kunnan ja koulun ict-asiantuntijoiden yhteistyönä. Opiskelijat huolehtivat koneiden päivityksistä ja lisäasennuksista koulun antamien ohjeiden mukaisesti. Takuuseen menevät korjaukset sovitaan kunnan ict-asiantuntijan kanssa. Lukiolaisten kannettavien osalta tarve ja menettelytavat – esimerkiksi kierrätettyjen koneiden hankkiminen tai hallinnan siirto LapIT:lle – voidaan päättää vuosittain.

Tietokoneluokka siirtyy peruskoulun alakerrasta luokkaan 27. Lukuvuonna 2026–2027 luokka 27 on varattavissa sähköisen varauskalenterin kautta tietokonetyöskentelyä varten. Jatkossa erillistä tietokoneluokkaa ei välttämättä tarvita, vaan tietokoneet voidaan hakea erillisessä tilassa olevasta vaunusta ja niitä voidaan käyttää kotiluokassa, niin kuin nytkin toimitaan.

Uuden koulurakennuksen valmistuessa kaikkiin opetustiloihin hankitaan samanlainen TVT-laitteisto: kosketusnäyttö, kaiuttimet ja dokumenttikamera (sekä tussitaulu). Oppilaskäytössä olevat laitteet sijoitellaan eri rakennuksiin mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti. Laitteiden käyttöastetta seurataan tilavarauskalenterin avulla. Ohjelmoinnin opetuksessa käytettäviä robotteja ja muuta opetuskäyttöön tarkoitettua

TVT-välineistöä lainataan esimerkiksi alueen LUMA-keskukselta. Uuden koulurakennuksen alimpaan kerrokseen varustetaan tila sähköisiä ylioppilaskirjoituksia varten.

Koululle suunnitellaan ja varustetaan opetustila tai -tiloja hybridiopetuksen tarpeisiin. Lapin yliopiston ja Itä-Lapin lukioden yhteinen kaksivuotinen hybridilukiohanke on tarkoitus käynnistyä syksyllä 2026.

Taito- ja taideaineiden ylioppilaskirjoituskirjoituksiin kuuluvien näyttöjen dokumentointiin hankitaan tarvittavat välineistö. Välttämättä laitteita ei tarvitse hankkia jokaiseen lukioon, vaan näyttöjä voidaan mahdollisesti järjestää myös lukioden yhteistyönä.

Taidot

Henkilökunta ylläpitää ja kehittää tietoteknisiä valmiuksia. Pyritään mahdollistamaan osallistuminen tietotekniikan pedagogiseen käyttöön ja tekoälyyn liittyviin koulutuksiin.

Työyhteisössä ideoidaan, kokeillaan ja jaetaan uusia tv-t-käytänteitä. Sähköistä asiointia edistetään edelleen.

Koulujen tuntikehyksestä varataan vuosittain tunnit matalan kynnyksen it-tuen järjestämiseksi. Opetellaan ratkaisemaan tietotekniikan käyttöön liittyviä ongelmatilanteita Laplt:n palvelukanavia hyödyntäen.

Tekoälytaitoja kehitetään myös kokeillen ja vertaisoppien. Lukioresurssista varataan yhdelle opettajalle aikaa tekoälypajojen vetämiseksi.

Opettajien (erityisesti lukio) osaaminen etä- ja hybridiopetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa vahvistuu. Hyödynnetään syksyllä 2026 käynnistyvä hybridilukiohanke: erityisesti resurssit ja yhteistyömahdollisuudet. Edistetään lukio-opiskelijoiden etä-opiskelutaitoja sekä mahdollisuuksia suorittaa osa lukio-opinnoista etä- tai hybridiopintoina.

Käyttö

TVT-laitteita käytetään mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti ja oppilaille tulee käsitys siitä, että laitteet voivat olla mahdollistamassa oppimista ja erilaisia toteutustapoja näyttää osaamista.

Alakoulussa harjoitellaan TVT-laitteiden ja ohjelmien vastuullista peruskäyttöä. Yläkouluun mennessä taidot ovat sillä tasolla, että opetuksessa voidaan perustaitojen harjoittelun sijaan keskittyä enemmän tutkivaan ja luovaan työskentelyyn. Tietotekniikkaa ohjataan käyttämään turvallisesti ja eettisesti kestävästi. Opetuksessa huomioidaan tietotekniikan mahdollistamat pedagogiset ratkaisut.

TVT:n käyttöön liittyviä tunnuksia ja niiden hallintaa yhdenmukaistetaan ja automatisoidaan. Peruskoulussa oppilaat kirjautuvat oppilaskäyttöön tarkoitetuille tietokoneille henkilökohtaisilla tunnuksilla. Tunnusten hallinta siirtyy pääasiassa automaattiseksi ja niitä hallitaan oppilasjärjestelmien kautta. Oppilaskohtaiset tunnukset tehdään heti 1. luokan alussa. Myös Wilma-tunnus, johon MPassid-tunnus on liitetty, on

tehdään koulun tarjoamalla sähköpostiosoitteella. Ylipäättään uusia järjestelmiä käyttöönotettaessa pyritään hyödyntämään oppilailla käytössä olevia tunnuksia ja kirjautumistapoja. Järjestetään myös sijaisille mahdollisuus käyttää koulun tvt-laitteita ja digimateriaaleja.

Kehitetään hybridilukiohankkeessa opiskelupolkuja, jolloin osa lukio-opinnoista on mahdollista suorittaa etä- ja hybridiopintoina.

Tarkastellaan vuosittain tvt-laitteiden kouluaikaiseen käyttöön liittyviä rajoituksia. Kiinnitetään huomiota liiallisen ja haitallisen älylaitteiden käytön ja pelaamisen aiheuttamiin ongelmiin.

Teknologiakasvatuksen ympärille voidaan suunnitella monialaisia oppimiskokonaisuuksia (mok), teemapäiviä sekä yritys- ja oppilaitosyhteistyötä.

Verkkoympäristöt

Linjataan selkeästi, mitä oppimisympäristöjä opetuksessa käytetään. Uusia oppimisympäristöjä käyttöönotettaessa arvioidaan niiden tietosuojakysymykset ja soveltuvuus opetuskäyttöön. Tarvittaessa hankitaan Google-ympäristöön lisää ominaisuuksia ottamalla käyttöön maksullinen versio. Käytetään verkkoympäristöjen ja sovellusten käyttöönotossa pedagogista harkintaa ja panostetaan laatuun määrän sijaan.

Kehitetään sähköistä asiointia ja pyritään luopumaan palautettavista ja allekirjoitettavista papereista ja lupalapuista, kun se on tarkoituksenmukaista. Pedagoginen dokumentointi toteutetaan digitaalisin välinein.

Hyödynnetään digitaalisten järjestelmien keräämää tietoa oppimisesta ja kokeillaan oppimisanalytiikkaa.

Tekoäly

Tekoälyn ymmärtäminen ympäröivässä maailmassa on tärkeää. On hyvin tärkeä tiedostaa, kuinka monipuolisesti ja useasti tänä päivänä oppilaat turvautuvat tekoälyyn erilaisissa tehtävissä. Tekoälyn hyötyjen ja haittojen huomaaminen on tärkeää opetuksessa. Tätä varten myös jokaisen opettajan täytyy opetella käyttämään tätä teknologiaa.

Linkki: [eNorssin tekoälyopas opettajille](#)

Tällä hetkellä opettajilla on käytössä Microsoft 365 Copilot -tekoäly. Myös oppilaat ja opiskelijat saavat Copilotin käyttöönsä uusien tunnusten myötä elokuusta 2026 alkaen. Strategiavuosina arvioidaan muiden tekoälytyökalujen (esim. Google Gemini) sekä suljetussa ympäristössä toimivan tekoälyn tarve. Suljettu tekoäly-ympäristö voi tulla kysymykseen esimerkiksi hallinnossa arkaluontoisia tietoja käsiteltäessä.

Tekoäly on arjen työkalu, joka sparraa oppijaa ja tukee oppimista. Opettaja ohjaa tekoälyn käyttöä, mikä mahdollistaa myös paremmat oppimistulokset ja yksilöllisemmän opiskelutahdin. Oppilaat ja opiskelijat saavat kokemuksia tekoälyn järkevästä

käytöstä. Lukiossa opettajat ottavat vähintään yhden tekoälytehtävän osaksi jokaista opintojaksoa. Tekoälyn käyttöön liittyvät yksinkertaiset pelisäännöt:

- Ei henkilötietoja tai salassa pidettäviä tietoja
- Opetuksessa käytetään vain hyväksytyjä työkaluja
- Vastuu tekoälyn tuottamasta sisällöstä on aina tekoälyn käyttäjällä.

Pelkästä lopputuloksesta on hyvin vaikea päätellä, onko se tekoälyn tekemä. Siksi arvioitavissa tuotoksissa kehitetään keinoja oppimisprosessin kuvaamiseksi. Arvioitavat työt suositellaan teetettävän paperisina kokeina tai Abitti-ympäristöä hyödyntäen valvottuna.

Opettajat ohjeistavat tekoälyn käytön oppimistehtävissä liikennevalomallia hyödyntäen:

- Sininen: Tekoälyn käyttö on osa oppimistehtävää ja sen hallitseminen on yksi arviointikriteereistä. Kerro, miten olet käyttänyt tekoälyä.
- Punainen: Oppijan tulee käyttää vain omia tietojaan, taitojaan ja ymmärrystään. Tekoälyn käyttö on perustellusti kielletty ja tulkitaan vilpiksi.
- Keltainen: Oppija voi käyttää tekoälyä, mutta käytöstä on kerrottava selkeästi. Kertomatta jättäminen tulkitaan vilpiksi.
- Vihreä: Tekoälyn käyttö on sallittu vapaasti ja ilman erillisiä ilmoitusta. Tekoälyn käyttö ei vaikuta arviointiin.

Linkki: [Tekoälyn käyttäminen oppimistehtävissä](#)

Tekoälykoulutuksiin ja tekoälyn pedagogiseen hyödyntämiseen liittyvää materiaalia kootaan yhteiskäyttökansioon (Teams – Peruskoulu ja lukio – Tekoäly).

Tulevaisuuden visio

Laitteet

Laitteita hankitaan tarpeeseen. Jo ennen hankintaa varmistetaan, että laitteiden ylläpidosta, päivittämisestä ja vastuullisesta käytöstä pystytään huolehtimaan ja pidentämään näin myös laitteen käyttöikää. Tällöin liian vanhanaikainen laitteisto ei estä TVT-taitojen kehittymistä tai niiden hyödyntämistä opetuksessa. Dataprojektorit korvataan kosketusnäyttöillä ja osassa tiloista esitysvälineistö voi olla myös siirrettävissä tilasta toiseen (liikuteltava, asennusvapaa laitteisto).

Taidot

Peruskoulun päättyessä oppilailla on monipuoliset tv-taidot. He käyttävät näitä opittuja taitoja jatko-opinnoissa aktiivisesti. Henkilökunta käyttää tietotekniikkaa sujuvasti opetuksessaan ja seuraa aktiivisesti tieto- ja viestintäteknologian kehittymistä opetusalan näkökulmasta.

Käyttö

Opetussuunnitelman velvoittamaa tieto- ja viestintätekniikan käyttöä toteutetaan kaikilla luokka-asteilla peruskoulussa ja lukiossa. Mahdollisissa ongelmatilanteissa tarvittavat järjestelmänvalvojan oikeudet ja apu on helposti saatavilla.

Päätelaitteiden käyttöä rajoitetaan ikätasoisesti ja johdonmukaisesti. Ymmärretään tvt-laitteiden mahdollisuudet, mutta toisaalta myös haittavaikutukset. Kiinnitetään huomiota opiskelutaitojen kehittämiseen ja tvt-laitteiden vastuulliseen käyttöön osana oppijan kokonaishyvintia.

Verkkoympäristöt

Käytössä olevat verkkoympäristöt ja digitaaliset opetusmateriaalit hyödynnetään tehokkaasti. Vuorovaikutteisuus ja oppimisanalytiikan hyödyntäminen lisääntyvät. Etä- ja verkko-opetus kehittyvät ja oppimisanalytiikka tuo lisää mahdollisuuksia opetuksen ja oppimisen eriyttämiseen.

Tekoäly

Tekoäly on työkalu, joka parantaa oppimistuloksia ja avustaa aikaa vievissä rutiinitehtävissä. Opettaja ohjaa oppijaa vastuulliseen tekoälyn käyttöön: kriittisyyteen, omaan ajatteluun sekä ajatusvääristyminen ja ympäristövaikutusten huomioimiseen.

Posion peruskoulun ja lukion

Tekoälysäännöt ja liikennevalomalli

- Älä syötä tekoälypalveluihin henkilötietoja tai salassapidettäviä tietoja.
- Käytä opetuksessa vain hyväksytyjä tekoälytyökaluja.
- Vastuu tekoälyn tuottamasta sisällöstä on aina tekoälyn käyttäjällä.

Käytä tekoälyä: Tekoälyn käyttö on osa oppimistehtävää ja sen hallitseminen on yksi arviointikriteereistä. Kerro, miten olet käyttänyt tekoälyä.

Tekoälyn käyttö kielletty: Oppijan tulee käyttää vain omia tietojaan, taitojaan ja ymmärrystään. Tekoälyn käyttö on perustellusti kielletty ja tulkitaan vilpiksi.

Tekoälyn käyttö on sallittu: Oppija voi käyttää tekoälyä, mutta käytöstä on kerrottava selkeästi. Kertomatta jättäminen tulkitaan vilpiksi.

Tekoälyn käyttö on sallittu vapaasti ja ilman erillisiä ilmoitusta. Tekoälyn käyttö ei vaikuta arviointiin.